

Nr 90.

Av herrar **Andersson** i Löbbo och **Fast**, om vidgad användning samt förhöjning av det i statsverkspropositionen begärda anslaget till byggande av enskilda utfartsvägar.

Alltsedan år 1918 har riksdagen för anläggning av utfartsvägar i de fyra nordligaste länen anvisat statsanslag utgående med $\frac{1}{4}$ upp till $\frac{1}{3}$ och i undantagsfall $\frac{1}{2}$ av totalkostnaden för sådan väganläggning, som kunde komma i åtnjutande av statsbidrag.

Anslaget, som de första åren upptogs till 100,000 kronor per år, höjdes från och med budgetåret 1925—1926 till 225,000 kronor, med vidgad användning för hela Norrland samt Dalarna och Värmland. För budgetåret 1927—1928 upptages anslaget till 275,000 kronor med vidgad användning jämväl för vissa delar av Örebro län. I årets statsverksproposition föreslås att anslaget för budgetåret 1928—1929 under rubriken »Byggande av enskilda utfartsvägar» upptages till samma belopp eller 275,000 kronor.

För statsbidrags erhållande erfordras bl. a. att vederbörande landsting bidrager med minst 15 % av det belopp, som utav anslaget blivit för länet beviljat.

Det torde vara obestriddigt, att behovet av statsbidrag till enskilda utfartsvägar är trängande även i mellersta och södra delarna av landet. Sålunda torde förhållandena i Jönköpings län vara i viss mån likartade med en del av de län, som för närvarande åtnjuta förmånen av statsbidrag.

En sak, som förtjänar största beaktande är, att lagen om enskilda vägar på landet för stora delar av mellersta och södra Sveriges skogsbygder ej kan bli den hävstång till det enskilda vägväsendets utveckling, som önskvärt vore, såvida icke statsbidrag till byggande av utfartsvägar i viss utsträckning kan erhållas. På grund av oöverkomliga kostnader kunna i regel de till byggnad och underhåll enligt nämnda lag uppdelade enskilda vägarna icke iståndsättas på sådant sätt, att någon trafik med motorfordon lämpligen kan ske, utan bliva dessa vägförbättringar ofta tyvärr endast provisoriska sådana, som icke rätteligen kunna benämnas med uttrycket vägbyggnader.

Efter den utveckling, som motortrafiken numera tagit har behovet av framkomliga utfartsvägar blivit avsevärt större än förut. Av brist på sådana utfartsvägar, hava stora delar av landsbygden ännu ej kunnat komma

i avsevärt åtnjutande av de fördelar, som motortrafik erbjuder. Någon möjlighet att råda full bot på detta missförhållande genom det allmännas kraftigare medverkan till byggande av allmänna vägar förefinnes icke, utan synes det att jämnsides med ökade anslag till nybyggnad av allmänna vägar, staten bör gå in för stödande även av de enskilda utfartsvägarnas byggnadskostnader.

Tiden synes oss därför nu vara inne, att användningen av anslaget för anläggning av enskilda utfartsvägar utvidgas att gälla för hela landet. Även om det kan göras gällande, att för vissa områden, främst då södra Sveriges tätbefolkade slättbygder, behovet kan vara ringa, så förefinnes dock ingen som helst risk att låta anslaget utgå för hela landet, enär, då anslag i varje förekommande fall — undantagandes de fyra nordligaste länen — prövas av Kungl. Maj:t, fullt tillräcklig garanti förefinnes för att anslag icke obehörigen blir utanordnat i trakter, där trängande behov icke förefinnes.

Vid en dylik utvidgning till hela landet, torde det i Kungl. Maj:ts proposition nr 1 under 6:e huvudtiteln begärda anslaget å 275,000 kronor bära höjas till 400,000 kronor.

Med stöd av vad här anförts, få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta,

- 1) att det i Kungl. Maj:ts proposition nr 1 under 6:e huvudtiteln upptagna anslaget till byggande av enskilda utfartsvägar får vidgad användning för hela landet,
- 2) att för budgetåret 1928—1929 höja det i föregående punkt nämnda anslag, från vad i Kungl. Maj:ts proposition föreslås, 275,000 kronor, till 400,000 kronor.

Stockholm den 19 januari 1928.

Abel Andersson,
Löbbo.

Erik Fast.